

แนวทางการคัดเลือกครูต้นแบบ การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

เพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพตามพหุปัญญา
ทักษะในศตวรรษที่ 21

คุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถนะผู้เรียนตามหลักสูตร

ประจำปีการศึกษา 2569

กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำนำ

การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปออกแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านความคิด สติปัญญา และอารมณ์หรือความรู้สึก ทั้งนี้ ต้องมีการประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียน เนื้อหาสาระการเรียนรู้ ทักษะการคิด กระบวนการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 จึงมีแนวคิดในการคัดเลือกครูผู้สอนที่มีแนวทางปฏิบัติที่ดีในการนำแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุกไปใช้ออกแบบการจัดการเรียนรู้ในลักษณะต่าง ๆ ตามภายใต้โครงการส่งเสริมการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครู เพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้เรียนตามพหุปัญญาและพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตรและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ประจำปีการศึกษา 2569

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารฉบับนี้จะมีประโยชน์ต่อสถานศึกษาและครูผู้สอนในการพิจารณาการปฏิบัติงานและผลจากการปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของตนเอง และใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุกต่อไป

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ.....	ก
สารบัญ.....	๗
1. หลักการและเหตุผล.....	1
2. วัตถุประสงค์.....	3
3. เป้าหมาย.....	3
4. ประเภทรายางวัล.....	3
5. รางวัล.....	4
6. หลักเกณฑ์การส่งผลงานเข้าร่วมการคัดเลือก.....	4
7. หลักเกณฑ์การพิจารณา.....	4
8. การเสนอแบบเสนอผลงาน.....	5
9. กำหนดระยะเวลาการดำเนินงานและส่งผลงาน.....	5
10. คำอธิบายระดับคุณภาพเกณฑ์/ตัวบ่งชี้การคัดเลือกรางวัล.....	6
ภาคผนวก.....	15
- แนวทางในการเขียนรายงานการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา ปีการศึกษา 2569.....	16
- แบบประเมินเอกสารรายงานการพัฒนานวัตกรรม.....	17
คณะผู้จัดทำ.....	18

1. หลักการและเหตุผล

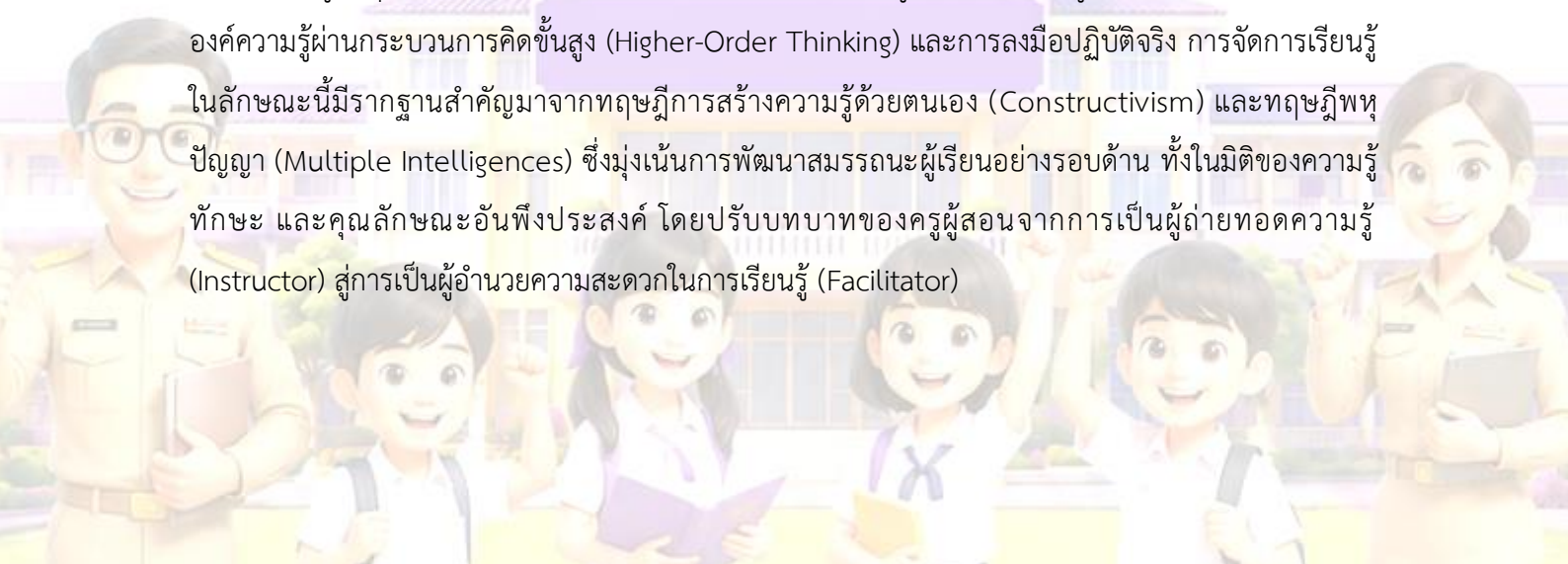
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 หมวด 4 มาตราที่ 22 กำหนดไว้ว่าการจัดการศึกษาต้องยึดหลักผู้เรียนทุกคนมีความสามารถ เรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ และมาตราที่ 24 กำหนดไว้ว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
2. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา
3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

การจัดการศึกษาดังกล่าวเป็นการส่งเสริมความสามารถของผู้เรียนที่ทำให้สามารถเรียนรู้ได้ ตลอดชีวิต เป็นการส่งเสริมผู้เรียนให้เรียนรู้ด้วยสมอง ด้วยกาย และด้วยใจ สามารถสร้างองค์ความรู้ผ่าน กระบวนการคิด ด้วยตนเอง ผู้เรียนรู้จักเรียนรู้ในเรื่องที่สอดคล้องกับความสามารถและความต้องการของตนเองและได้พัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเต็มตามศักยภาพ

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา โดยมุ่งเน้นการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้เพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 และวิสัยทัศน์ประเทศไทย 4.0 ซึ่งเน้นการขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรมและปัญญา ภายใต้บริบทดังกล่าว นโยบายระดับชาติได้มุ่งเน้นการปรับลดระยะเวลาเรียนภาคทฤษฎีลง แต่ยังคงไว้ซึ่งมาตรฐานและเนื้อหาสำคัญตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พร้อมทั้งเพิ่มโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงผ่านโครงการ "ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้" (Moderate Class, More Knowledge) เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมายและมีบทบาทเชิงรุกในกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้ขยายผลนโยบายดังกล่าวโดยมุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ซึ่งเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสร้างองค์ความรู้ผ่านกระบวนการคิดขั้นสูง (Higher-Order Thinking) และการลงมือปฏิบัติจริง การจัดการเรียนรู้ในลักษณะนี้มีรากฐานสำคัญมาจากทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) และทฤษฎีพหุปัญญา (Multiple Intelligences) ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนอย่างรอบด้าน ทั้งในมิติของความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยปรับบทบาทของครูผู้สอนจากการเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ (Instructor) สู่การเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ (Facilitator)

การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาต้องมุ่งส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุกให้ครูสามารถบูรณาการความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากการจัดการเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพมากขึ้น การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการคิดการได้รับการปรึกษาชี้แนะ การนำความรู้ไปใช้ การถอดบทเรียน การสะท้อนคิดรวมทั้งการมีปฏิสัมพันธ์และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น เกิดแรงบันดาลใจ เกิดทักษะในการเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถสร้าง ความรู้ ความเข้าใจความเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตนโดยคำนึงถึงการจัดการเรียนรู้ตามระดับช่วงวัย จะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนที่จะต้องใช้ทั้งการคิด การลงมือทำ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น ผู้เรียนไม่ได้อยู่ในฐานะผู้รับความรู้จากครูเท่านั้น แต่จะต้องเป็นผู้มีบทบาทหรือมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้อย่างตื่นตัว (Active Participation) ซึ่งตรงกับความหมายที่ราชบัณฑิตยสถาน (2551) ได้ให้ไว้ว่า “การเรียนรู้เชิงรุก คือ การจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีบทบาทในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีชีวิตชีวาและอย่างตื่นตัว” และทิสนา แคมมณี (2555) ได้ขยายแนวคิดของคำว่า “Active Participation” ไว้ว่า การมีส่วนร่วมอย่างตื่นตัวที่ผู้เรียนรู้เป็นผู้จัดการกระทำต่อสิ่งเร้า (สิ่งที่เรียนรู้) มิใช่เพียงรับสิ่งเร้าหรือการมีส่วนร่วมอย่างเป็นผู้รับ (Passive Participation) เท่านั้น การมีส่วนร่วมอย่างตื่นตัวจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีควรเป็นการตื่นตัวที่เป็นไปอย่างรอบด้านทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา สังคม และอารมณ์ เพราะพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน มีความสัมพันธ์ต่อกันและส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน หากครูผู้สอนสามารถออกแบบการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้โดยมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างตื่นตัวทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกายได้เคลื่อนไหวปฏิบัติต่าง ๆ ด้านสติปัญญาได้ใช้ความคิด ด้านสังคมได้มีปฏิสัมพันธ์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นและด้านอารมณ์เกิดความรู้สึกอันจะช่วยให้การเรียนรู้มีความหมายต่อตน ซึ่งการมีส่วนร่วมในลักษณะดังกล่าวจะเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ อย่างแท้จริง

เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายระดับชาติและขับเคลื่อนการจัดการศึกษาในระดับพื้นที่ให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 จึงได้ให้ความสำคัญกับการยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนผ่านการพัฒนาโรงเรียนและครูต้นแบบ การดำเนินงานมุ่งเน้นการสร้างนิเวศการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์และการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่

ดังเหตุผลข้างต้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 จึงได้ดำเนินการคัดเลือกครูผู้สอนที่มีแนวทางปฏิบัติที่ดีในการนำแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุกไปใช้ออกแบบการจัดการเรียนรู้ในลักษณะต่าง ๆ ภายใต้โครงการส่งเสริมการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครู เพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้เรียนตามพหุปัญญาและพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตรและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 อีกทั้งยังเป็นการเชิดชูเกียรติและสร้างเครือข่ายแห่งการเรียนรู้ที่ยั่งยืน โดยมุ่งหวังให้กระบวนการคัดเลือกนี้เป็นต้นแบบของแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ที่สามารถนำไปขยายผลเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาในวงกว้างต่อไป

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อติดตามโครงการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้เรียนตามพหุปัญญา และพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตรและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21
2. เพื่อคัดเลือกนวัตกรรมหรือรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่สามารถเผยแพร่เป็นแบบอย่างได้
3. เพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติและสร้างขวัญกำลังใจให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษา

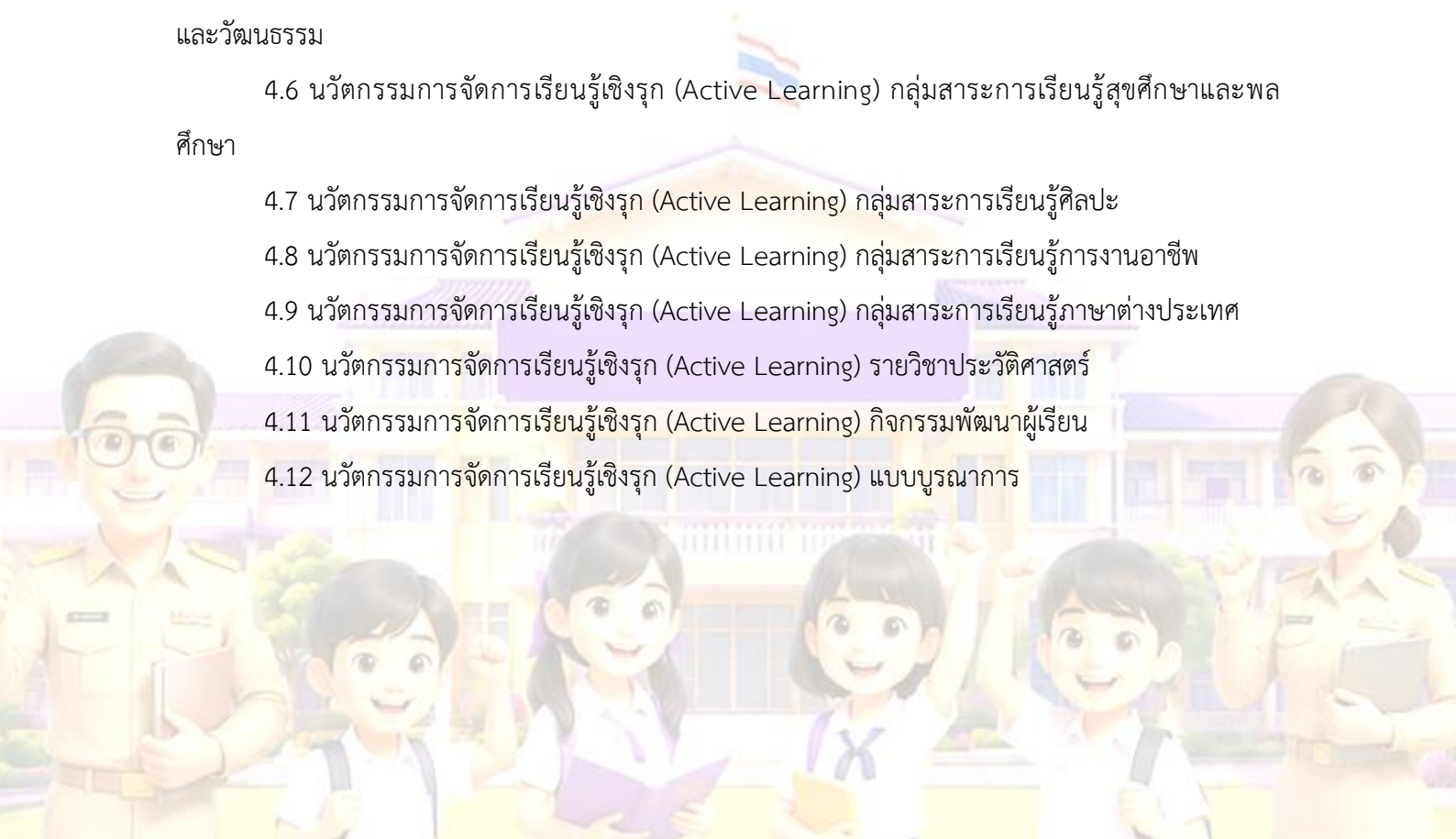
3. เป้าหมาย

ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

4. ประเภทรางวัล

การคัดเลือกนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ประเภทครูผู้สอน/ผู้รับผิดชอบ ในสถานศึกษา จำนวน 12 สาขา ได้แก่

- 4.1 นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) การจัดประสบการณ์เรียนรู้ระดับปฐมวัย
- 4.2 นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
- 4.3 นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
- 4.4 นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- 4.5 นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- 4.6 นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
- 4.7 นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
- 4.8 นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ
- 4.9 นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
- 4.10 นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) รายวิชาประวัติศาสตร์
- 4.11 นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- 4.12 นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) แบบบูรณาการ

5. รางวัล

ผลงานที่ได้รับการคัดเลือกนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) พิจารณาคะแนนรวมทุกรายการ มีเกณฑ์คุณภาพผลงาน ดังนี้

- ผลงานที่มีคุณภาพ ดีเยี่ยม ได้คะแนนมากกว่า 90 คะแนน
- ผลงานที่มีคุณภาพ ดีมาก ได้คะแนนมากกว่า 80 – 90 คะแนน
- ผลงานที่มีคุณภาพ ดี ได้คะแนนมากกว่า 70 – 80 คะแนน
- ผลงานที่มีคุณภาพ พอใช้ ได้คะแนนมากกว่า 60 – 70 คะแนน
- ผลงานที่มีคุณภาพ ควรพัฒนาเพิ่มเติม ได้คะแนน น้อยกว่า 60 คะแนน

6. หลักเกณฑ์การส่งผลงานเข้าร่วมการคัดเลือก

ผลงานที่ส่งเข้ารับการคัดเลือกจะต้องปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในปัจจุบัน โดยผลงานที่ส่งเข้ารับการคัดเลือกจะต้องมีการดำเนินการ วิธีการดำเนินงาน แนวทางการดำเนินงาน รูปแบบการดำเนินงานที่สามารถพัฒนาทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ที่ชัดเจน เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน ชุมชน และสังคม สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้และเป็นแบบอย่างได้ โดยเป็นผลงานที่เกิดขึ้นระหว่างปีการศึกษา 2567 ถึงปัจจุบัน

7. หลักเกณฑ์การพิจารณา

การพิจารณารางวัลนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) กำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณา จากเอกสารรายงานการพัฒนานวัตกรรม คะแนนรวม 100 คะแนน ประกอบประเด็นการพิจารณา 9 รายการ ดังนี้

ด้านคุณภาพ (90 คะแนน)

1. ชื่อนวัตกรรม	5 คะแนน
2. ความเป็นมาและความสำคัญของการพัฒนานวัตกรรม	15 คะแนน
3. วัตถุประสงค์และเป้าหมายการพัฒนานวัตกรรม	10 คะแนน
4. กรอบแนวคิดในการพัฒนานวัตกรรม	10 คะแนน
5. ขั้นตอนหรือวิธีการสร้าง/พัฒนานวัตกรรม	10 คะแนน
6. กระบวนการหาคุณภาพของนวัตกรรม	10 คะแนน
7. การนำนวัตกรรมไปใช้ในการพัฒนา/แก้ปัญหา	15 คะแนน
8. ผลการใช้นวัตกรรม และอภิปรายผล	15 คะแนน

ด้านการเป็นประโยชน์ (10 คะแนน)

9. ภาพรวมของนวัตกรรม

10 คะแนน

8. การเสนอแบบเสนอผลงาน

การเสนอผลงานเพื่อคัดเลือกรับรางวัลนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยจัดทำรายงานนวัตกรรม จำนวน 2 เล่ม เย็บเล่มปิดสันอย่างเรียบร้อยโดยมี ความยาวของเนื้อหา และภาคผนวก (รวมปก/คำนำ/สารบัญ) จำนวนไม่เกิน 20 หน้ากระดาษ A4 พิมพ์ด้วยอักษร แบบ TH Sarabun PSK ขนาด 16 point บรรทัดปกติ (ถ้าเกิน 20 หน้า ไม่ได้รับการพิจารณา) และให้ผู้บังคับบัญชารับรองผลงาน ส่งมายังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 เพื่อตัดสินผลการคัดเลือก โดยยึดหลักการพิจารณาที่โปร่งใสและเป็นธรรม ผลการพิจารณาและคัดเลือก ของคณะกรรมการถือเป็นที่สุด สามารถมี QR Code เพื่อเป็นเอกสารหลักฐานอ้างอิงประกอบในแต่ละ ประเด็นการรายงานได้ ภาคผนวกประกอบด้วย 1 แผน 1 คลิปการสอน

9. กำหนดระยะเวลาการดำเนินงานและส่งผลงาน

ส่งผลงานเข้ารับการคัดเลือกและประเมินผลงานนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ภายในวันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ.2569

10. คำอธิบายระดับคุณภาพเกณฑ์/ตัวบ่งชี้การคัดเลือกรางวัล

คำอธิบายระดับคุณภาพของเกณฑ์/ตัวบ่งชี้การคัดเลือกรางวัลนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยมีรายละเอียดดังนี้ ครูผู้สอน/ผู้รับผิดชอบในสถานศึกษา จำนวน 12 สาขา มีทั้งหมด 9 รายการ โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

เกณฑ์การประเมินเอกสารรายงานการพัฒนานวัตกรรม (100 คะแนน)

รายการพิจารณา	ระดับคุณภาพ	
1. ชื่อนวัตกรรม (น้ำหนักคะแนน = 1 คะแนนเต็ม 5 คะแนน)	5	น่าสนใจ สื่อความหมายชัดเจน สอดคล้องกับปัญหาหรือเป้าหมาย ในการพัฒนา และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการพัฒนานวัตกรรม
	4	สื่อความหมายได้ดี ชัดเจน สอดคล้องกับปัญหาหรือเป้าหมายในการพัฒนาและ สอดคล้อง กับวัตถุประสงค์ของการพัฒนานวัตกรรม
	3	สื่อความหมายได้ดี สอดคล้องกับปัญหาหรือเป้าหมายในการพัฒนา และสอดคล้อง กับวัตถุประสงค์ของการพัฒนานวัตกรรม
	2	สื่อความหมาย แต่ไม่ครอบคลุมปัญหาหรือเป้าหมายในการพัฒนาและ/หรือ วัตถุประสงค์ของการพัฒนานวัตกรรม
	1	สื่อความหมายไม่ชัดเจน
2. ความเป็นมา และ ความสำคัญ ของการ พัฒนา นวัตกรรม (น้ำหนักคะแนน = 3 คะแนนเต็ม 15 คะแนน)	5	จัดลำดับประเด็นการนำเสนออย่างเป็นระบบ ร้อยเรียงและนำเสนอเชื่อมโยง ครอบคลุม ประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ ความสำคัญของการพัฒนานวัตกรรม แนวคิด หรือหลักการ ที่ใช้ เป็นฐานในการพัฒนาระบบปัญหาที่เกิดกับกลุ่มเป้าหมาย และเชื่อมโยงไปสู่ วัตถุประสงค์ของการพัฒนานวัตกรรม
	4	จัดลำดับประเด็นการนำเสนอร้อยเรียงอย่างเป็นระบบครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ ความสำคัญของการพัฒนานวัตกรรม แนวคิดหรือหลักการที่ใช้เป็นฐานใน การพัฒนา ระบบปัญหาที่เกิดกับกลุ่มเป้าหมาย และเชื่อมโยงไปสู่วัตถุประสงค์ ของการพัฒนานวัตกรรม
	3	จัดลำดับประเด็นการนำเสนอสอดคล้อง ครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ ความสำคัญของการพัฒนานวัตกรรม แนวคิดหรือหลักการที่ใช้เป็นฐาน ในการพัฒนาระบบปัญหาที่เกิดกับกลุ่มเป้าหมาย และเชื่อมโยงไปสู่วัตถุประสงค์ ของการพัฒนานวัตกรรม
	2	จัดลำดับประเด็นการนำเสนอที่สอดคล้องกัน แต่ไม่ครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ ความสำคัญของการพัฒนานวัตกรรมแนวคิดหรือหลักการที่ใช้เป็นฐาน ใน การพัฒนา ระบบปัญหาที่เกิดกับกลุ่มเป้าหมาย และเชื่อมโยงไปสู่วัตถุประสงค์ ของการพัฒนานวัตกรรม
	1	จัดลำดับประเด็นการนำเสนอสอดคล้อง ครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ ความสำคัญของการพัฒนานวัตกรรม แนวคิดหรือหลักการที่ใช้เป็นฐาน ในการพัฒนา ระบบปัญหาที่เกิดกับกลุ่มเป้าหมาย และเชื่อมโยงไปสู่วัตถุประสงค์ ของการพัฒนานวัตกรรม

รายการพิจารณา	ระดับคุณภาพ	
3. วัตถุประสงค์ การพัฒนา นวัตกรรม (น้ำหนักคะแนน = 2 คะแนนเต็ม 10 คะแนน)	5	สอดคล้องกับชื่อนวัตกรรม ใช้ภาษาที่ชัดเจน กระชับ เหมาะสม และนำไปสู่การออกแบบนวัตกรรมและการประเมินผลการใช้นวัตกรรม
	4	สอดคล้องกับชื่อนวัตกรรมนำไปสู่การออกแบบนวัตกรรม และการประเมินผลการใช้นวัตกรรม
	3	สอดคล้องกับชื่อนวัตกรรม แต่ไม่สามารถนำไปสู่การออกแบบนวัตกรรมหรือ การประเมินผลการใช้นวัตกรรม
	2	สอดคล้องกับชื่อนวัตกรรม แต่ไม่สามารถนำไปสู่การออกแบบนวัตกรรมและ การประเมินผลการใช้นวัตกรรม
	1	ไม่สอดคล้องกับชื่อนวัตกรรม
4. กรอบแนวคิด ในการ พัฒนานวัตกรรม (น้ำหนักคะแนน = 2 คะแนนเต็ม 10 คะแนน)	5	ใช้แผนภาพหรือแผนผังที่ชัดเจน แสดงถึงแนวคิดที่ครอบคลุมและสอดคล้องกับความเป็นมาและความสำคัญของการพัฒนานวัตกรรม และวัตถุประสงค์ การพัฒนานวัตกรรม หรือแสดงกระบวนการพัฒนานวัตกรรมที่สอดคล้องกับ ขั้นตอนและวิธีการ ในการพัฒนานวัตกรรม
	4	ใช้แผนภาพหรือแผนผังที่ชัดเจน แสดงถึงแนวคิดที่สอดคล้องกับความเป็นมาและความสำคัญของการพัฒนานวัตกรรม และวัตถุประสงค์การพัฒนานวัตกรรม หรือแสดงกระบวนการพัฒนานวัตกรรมที่สอดคล้องกับขั้นตอนและวิธีการ ในการพัฒนานวัตกรรม
	3	ใช้แผนภาพหรือแผนผังที่แสดงถึงแนวคิดที่สอดคล้องกับความเป็นมาและความสำคัญของการพัฒนานวัตกรรม และวัตถุประสงค์การพัฒนานวัตกรรม หรือแสดงกระบวนการพัฒนานวัตกรรมที่สอดคล้องกับขั้นตอนและวิธีการ ในการพัฒนานวัตกรรม
	2	ใช้แผนภาพหรือแผนผังที่แสดงถึงแนวคิดหรือกระบวนการพัฒนานวัตกรรม แต่ไม่สอดคล้องกับความเป็นมาและความสำคัญของการพัฒนานวัตกรรม และวัตถุประสงค์การพัฒนานวัตกรรม
	1	ใช้แผนภาพหรือแผนผังที่ไม่ได้แสดงถึงแนวคิดหรือกระบวนการพัฒนานวัตกรรม
5. ขั้นตอนหรือวิธีการสร้าง/ พัฒนานวัตกรรม (น้ำหนักคะแนน = 2 คะแนนเต็ม 10 คะแนน)	5	อธิบายขั้นตอนหรือวิธีการอย่างเป็นระบบตามกระบวนการที่น่าเชื่อถือ วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นอย่างเพียงพอ และยกเว้นนวัตกรรมจากข้อมูลพื้นฐานที่ดำเนินการวิเคราะห์
	4	อธิบายขั้นตอนหรือวิธีการอย่างเป็นระบบ วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นและยกเว้นนวัตกรรมจากข้อมูลพื้นฐานที่ดำเนินการวิเคราะห์

รายการพิจารณา	ระดับคุณภาพ	
	3	อธิบายขั้นตอนหรือวิธีการอย่างเป็นระบบ วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น แต่ไม่ได้นำผลการวิเคราะห์ไปสู่การยกวางแผนนวัตกรรม
	2	อธิบายขั้นตอนหรือวิธีการอย่างเป็นขั้นตอนตามลำดับ
	1	อธิบายขั้นตอนหรือวิธีการ
6. กระบวนการหาคุณภาพของนวัตกรรม (น้ำหนักคะแนน = 2 คะแนนเต็ม 10 คะแนน)	5	มีกระบวนการตรวจสอบ (ร่าง) นวัตกรรมที่น่าเชื่อถือผ่านกระบวนการของผู้เชี่ยวชาญหรือกระบวนการ PLC ในระดับสถานศึกษา และนำผลการตรวจสอบมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้จริง
	4	มีกระบวนการตรวจสอบ (ร่าง) นวัตกรรมที่น่าเชื่อถือผ่านกระบวนการของผู้เชี่ยวชาญหรือกระบวนการ PLC ในระดับกลุ่ม เช่น กลุ่มสาระการเรียนรู้หรือกลุ่มครู ในระดับชั้นเดียวกัน และนำผลการตรวจสอบมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้จริง
	3	มีกระบวนการตรวจสอบ (ร่าง) นวัตกรรมอย่างง่ายด้วยตนเองและนำผลการตรวจสอบมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้จริง
	2	มีกระบวนการตรวจสอบ (ร่าง) นวัตกรรม แต่ไม่ปรากฏว่าได้นำผลการตรวจสอบมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้จริง
	1	ไม่มีกระบวนการตรวจสอบ (ร่าง) นวัตกรรม
7. การนำ นวัตกรรมไปใช้ในการพัฒนา/แก้ปัญหา (น้ำหนักคะแนน = 3 คะแนนเต็ม 15 คะแนน)	5	นำนวัตกรรมไปใช้ในการพัฒนา/แก้ปัญหากับกลุ่มเป้าหมายที่กำหนดไว้ เก็บข้อมูล ครบตรงตามวัตถุประสงค์ และตามกรอบเวลาที่กำหนด โดยแสดงข้อมูลการนำไปใช้ที่ชัดเจน
	4	นำนวัตกรรมไปใช้ในการพัฒนา/แก้ปัญหากับกลุ่มเป้าหมายที่กำหนดไว้ เก็บข้อมูล ครบตรงตามวัตถุประสงค์ และตามกรอบเวลาที่กำหนด
	3	นำนวัตกรรมไปใช้ในการพัฒนา/แก้ปัญหากับกลุ่มเป้าหมายที่กำหนดไว้ แต่เก็บข้อมูลไม่ครบตามวัตถุประสงค์หรือไม่เป็นไปตามกรอบเวลาที่กำหนด
	2	นำนวัตกรรมไปใช้ในการพัฒนา/แก้ปัญหากับกลุ่มเป้าหมายที่กำหนดไว้ แต่เก็บข้อมูลไม่ครบตามวัตถุประสงค์และไม่เป็นไปตามกรอบเวลาที่กำหนด
	1	นำนวัตกรรมไปใช้ในการพัฒนา/แก้ปัญหาไม่ตรงกับกลุ่มเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ปรากฏการนำนวัตกรรมไปใช้ในการพัฒนา/แก้ปัญหา
8. ผลการใช้ นวัตกรรม (น้ำหนักคะแนน = 3 คะแนนเต็ม 15 คะแนน)	5	แสดงผลการใช้นวัตกรรมที่ชัดเจน ครบและครอบคลุมกับวัตถุประสงค์ น่าสนใจ และเข้าใจง่ายด้วยการนำเสนอผ่านตาราง แผนภาพ แผนภูมิ หรือการนำเสนออื่นๆ รวมทั้งสรุปและอภิปรายผลได้ครบ ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์

รายการพิจารณา	ระดับคุณภาพ	
	4	แสดงผลการใช้นวัตกรรมที่ชัดเจน ครบและครอบคลุมกับวัตถุประสงค์ รวมทั้งสรุปและ อภิปรายผลการใช้นวัตกรรมครบ ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์
	3	แสดงผลการใช้นวัตกรรมครบและครอบคลุมกับวัตถุประสงค์แต่สรุปผลการใช้นวัตกรรมไม่ครบหรือไม่ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์
	2	แสดงข้อมูลผลการใช้นวัตกรรมครบและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ (ไม่มีสรุปผล)
	1	แสดงข้อมูลผลการใช้นวัตกรรม ไม่ครบ ไม่ครอบคลุมหรือไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์
9. ภาพรวมของนวัตกรรม (น้ำหนักคะแนน = 2 คะแนนเต็ม 10 คะแนน)	5	เป็นนวัตกรรมที่เกิดจากการริเริ่มสร้างสรรค์ด้วยตนเอง มีความน่าสนใจ สามารถนำสู่การปฏิบัติเพื่อพัฒนาหรือแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์ต่อกลุ่มเป้าหมายต่อตนเอง ต่อโรงเรียน ต่อชุมชน และระบบ การศึกษาในภาพรวม
	4	เป็นนวัตกรรมที่เกิดจากการนำแนวคิด/หลักการ/กระบวนการที่มีอยู่แล้วมาปรับประยุกต์ใช้ในบริบทของตนเอง มีความน่าสนใจสามารถนำสู่การปฏิบัติเพื่อพัฒนา หรือแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์ต่อกลุ่มเป้าหมาย ต่อตนเอง ต่อโรงเรียน ต่อชุมชน และระบบการศึกษาในภาพรวม
	3	เป็นนวัตกรรมที่เกิดจากการริเริ่มสร้างสรรค์ด้วยตนเอง หรือเกิดจากการนำแนวคิด/ หลักการ/กระบวนการที่มีอยู่แล้วมาปรับประยุกต์ใช้ในบริบทของตนเอง สามารถนำสู่การปฏิบัติเพื่อพัฒนาหรือแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์ต่อกลุ่มเป้าหมาย ต่อตนเอง ต่อโรงเรียน ต่อชุมชน และระบบการศึกษาในภาพรวม
	2	เป็นนวัตกรรมที่เกิดจากความคิดสร้างสรรค์ หรือเกิดจากการนำแนวคิด/หลักการ/กระบวนการที่มีอยู่แล้วมาปรับประยุกต์ใช้ในบริบทของตนเอง สามารถนำสู่การปฏิบัติเพื่อพัฒนาหรือแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ
	1	เป็นนวัตกรรมที่เกิดจากความคิดสร้างสรรค์ หรือเกิดจากการนำแนวคิด/หลักการ/กระบวนการที่มีอยู่แล้วมาปรับประยุกต์ใช้ในบริบทของตนเอง สามารถนำสู่การปฏิบัติ เพื่อพัฒนาหรือแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้

ภาคผนวก

แนวทางในการเขียนรายงานการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา ปีการศึกษา 2569

องค์ประกอบของรายงานการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา ปีการศึกษา 2569 ควรประกอบด้วย หัวข้อหรือเนื้อหา ดังนี้

1. ส่วนนำ

- ปกหน้า
- คำนำ
- สารบัญ

2. ส่วนเนื้อหา

- ความเป็นมาและความสำคัญของการพัฒนานวัตกรรม
- วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการพัฒนานวัตกรรม
- ขอบเขตการศึกษา (เนื้อหา/กลุ่มเป้าหมาย/ระยะเวลา)
- กรอบแนวคิดในการพัฒนานวัตกรรม
- ขั้นตอน วิธีการสร้างหรือพัฒนานวัตกรรม
- การหาคุณภาพของนวัตกรรม
- การนำนวัตกรรมไปใช้ในการพัฒนา/แก้ปัญหา
- ผลการใช้นวัตกรรม

3. ส่วนสรุป

- สรุปผลการใช้นวัตกรรม และการอภิปรายผล
- ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาต่อยอดนวัตกรรม
- เอกสารอ้างอิง

4. ภาคผนวก

แบบประเมินเอกสารรายงานการพัฒนานวัตกรรม

รายการพิจารณา	ผลการพิจารณา					น้ำหนัก	คะแนน	คะแนน
	5	4	3	2	1	คะแนน	เต็ม	ที่ได้
1. ชื่อนวัตกรรม						1	5	
2. ความเป็นมาและความสำคัญของการ พัฒนานวัตกรรม						3	15	
3. วัตถุประสงค์และเป้าหมายการพัฒนานวัตกรรม						2	10	
4. กรอบแนวคิดในการพัฒนานวัตกรรม						2	10	
5. ขั้นตอนหรือวิธีการสร้าง/พัฒนานวัตกรรม						2	10	
6. กระบวนการหาคุณภาพของนวัตกรรม						2	10	
7. การนำนวัตกรรมไปใช้ในการพัฒนา/ แก้ปัญหา						3	15	
8. ผลการใช้นวัตกรรม และอภิปรายผล						3	15	
9. ภาพรวมของนวัตกรรม						2	10	
รวม							100	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

- นายวรวิทย์ โสภำพันธ์ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑
- นายอภิรักษ์ ฤทธิ์ ธาระพันธ์ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑
- นางแสงเดือน สายโสภำ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑
- นางกมลวรรณ ป้อมวิเศษ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑
- นางวิไลลักษณ์ จรุงโรจน์วิทย์ ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

คณะจัดทำแนวทางการคัดเลือก ครูผู้สอนต้นแบบ การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

๑. นางแสงเดือน สายโสภำ รอง ผอ.สพป.อุบลราชธานี เขต ๑
๒. นางวิไลลักษณ์ จรุงโรจน์วิทย์ ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
๓. นางจินตนา ดอกพุด หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริม สนับสนุนพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และหลักสูตรการศึกษาพิเศษ
๔. นายเวียงชัย แสงทองศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกล เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
๕. นางวัชรกร บุคดาห์ หัวหน้ากลุ่มงานนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษา
๖. นางกัญญลักษณ์ ศิริวารินทร์ หัวหน้ากลุ่มงานเลขานุการคณะกรรมการ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล
๗. นางสาวราพร ดาราศาสตร์ หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาการวัดและประเมินผลการศึกษา
๘. นางชาลินี ศรีสันต์ หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา
๙. นายเสงี่ยม พวงสุข หัวหน้ากลุ่มงานสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา
๑๐. นางสาวปิยะภรณ์ สาริบูรณ์ หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้
๑๑. นางกาญจนา ไชยวงศ์ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
๑๒. นางสาวนุจิญา สมชัย ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ
๑๓. นายสุริยัน พรหมจำปา ผู้อำนวยการโรงเรียนมูลนิธิวัดศรีอุบลรัตนาราม (ในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี)
๑๔. นางบุญฟ้า ลิ้มวัฒนา ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านยางน้อย(พรหมพิทยา)
๑๕. นางสาวสิริกร ประสพสุข ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่าบ่อ

๑๖. นายไววิทย์ บุญคำ	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านดงยาง
๑๗. นายชาญวิทย์ สุริพันธ์วรโชติ	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านก้อบึง
๑๘. นายศุภชัย มาตาชาติ	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านดอนแดง
๑๙. นางจรรยาภรณ์ มาตาชาติ	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเป็ดปากทุ่ง
๒๐. นายวีระวัฒน์ กองแก้ว	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านดอนกลางทุ่งคำแต่
๒๑. นายสายันต์ เกษมราช	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทัน
๒๒. นายสิริชาติ ภิรมย์ตระกูล	ครู โรงเรียนบ้านท่าไห(ไทรทอง)
๒๓. นายเอกพันธ์ จินดาเนตร	ครู โรงเรียนดอนมดแดง(บ้านดงบัง)
๒๔. นางสาวอัคราภรณ์ สาริบุญ	ครู โรงเรียนม่วงสามสิบ(อำนวยการปัญญา)
๒๕. นายภัทร รัตนวัน	ครู โรงเรียนม่วงสามสิบ(อำนวยการปัญญา)
๒๖. นายจักรพล สร้อยสิงห์	ครู โรงเรียนบ้านยางน้อย(พรหมพิทยา)
๒๗. นายโชคดี จำปาดอก	ครู โรงเรียนบ้านสวนจัว(ราษฎร์ใจดี)

แนวทางการคัดเลือกครูต้นแบบ

การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

เพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพตามพหุปัญญา

ทักษะในศตวรรษที่ 21

คุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถนะผู้เรียนตามหลักสูตร

ประจำปีการศึกษา 2569

กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน